

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

16 maart 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Filip Dewinter, Jan Penris, Rob Verreycken, Christian Verougstraete
en Erik Tack en mevrouw Monique Moens –**

betreffende het verbod tot verhuur van sociale woningen aan asielzoekers

DAMES EN HEREN,

Het aandeel van vreemdelingen in de sociale huisvesting neemt sterk toe. Terwijl in 2001 17,5% van de sociale woningen werd toegewezen aan vreemdelingen, is dit percentage in 2003 gestegen tot meer dan 20%. Vooral in de steden ligt het percentage hoog. Zo werd in 2003 in de stad Antwerpen maar liefst 37,2% van de sociale woningen toegewezen aan vreemdelingen. Ook in andere steden – Genk, Gent, Kortrijk, Vilvoorde – doet het fenomeen zich voor.

In zijn recent verschenen boek betreffende het samenleven in de sociale huisvesting geeft Bob Cools, bestuurder van de socialehuisvestingsmaatschappij Onze Woning, gedetailleerde cijfers over de afkomst van de kandidaat-huurders bij Onze Woning. Van de kandidaat-huurders in 2003 behoorde 17,3% tot de Marokkaanse etnie, 5,01% tot de Turkse etnie, 17,01% tot de categorie ‘zwart-Afrikanen’, 11,30% tot de categorie ‘Oost-Europeanen’, 2,26% tot de categorie ‘EU’ers’ en 23,40% tot de restcategorie ‘anderen’. Nauwelijks 23,50% was autochtoon. Bob Cools wijst op het stijgende aantal vreemdelingen dat behoort tot de restcategorie ‘anderen’ en zegt daarover: “De groep ‘anderen’ is, net als de groep Oost-Europeanen, onderhevig aan schommelingen, omdat hij sterk beïnvloed wordt door het internationale gebeuren. Velen onder hen komen dan ook binnen als politiek vluchteling en proberen achteraf te blijven.”

Een aanzienlijk deel van de vreemdelingen die zich wenden tot de sociale huisvesting zijn inderdaad asielzoekers. In zijn antwoord op een schriftelijke vraag van Filip Dewinter (s.v. 10 van 10 september 2004) stelde de minister dat “twee Antwerpse maatschappijen aangaven dat op basis van de ervaring van het personeel vermoedelijk 20 percent van het aantal aanvragen in 2003 afkomstig was van asielzoekers”. Cijfers betreffende de aanwezigheid van asielzoekers in de sociale huisvesting wilde of kon de minister echter niet verschaffen.

Een omzendbrief van gewezen minister bevoegd voor huisvesting, Jaak Gabriels, bepaalt dat socialehuisvestingsmaatschappijen asielzoekers moeten aanvaarden als huurders. De huidige minister bevoegd voor wonen, Marino Keulen, stelde over de omzendbrief van 24 januari 2005 in de commissie voor Wonen: “Wat de omzendbrief-Gabriels betreft, gaat het in eerste instantie niet over een

nieuwe wet of bepaling. Er wordt gewoon uitleg gegeven bij de bestaande reglementering. Zo hebben de ontvankelijk verklaarde asielzoekers ook recht op sociale huisvesting. Zij verblijven immers wettelijk in dit land. Iedereen die hier wettelijk verblijft kan rechten op sociale huisvesting laten gelden.”. Deze verplichte huisvesting van asielzoekers door socialehuisvestingsmaatschappijen geldt zelfs voor asielzoekers die werden toegewezen aan OCMW’s van andere gemeenten. Veel OCMW’s van landelijke gemeenten maken van deze mogelijkheid misbruik om de aan hen toegewezen asielzoekers niet te moeten opvangen in de eigen gemeente.

De indieners zijn van oordeel dat asielzoekers niet thuishoren in de sociale huisvesting om de volgende redenen:

1° Momenteel staan ongeveer 74.000 mensen op een wachtlijst voor een sociale woning. In de praktijk zouden er echter nog meer mensen kandidaat zijn voor een sociale woning: kansarmen hebben immers vaak moeilijkheden om zich in te schrijven of vallen soms uit de boot bij een actualisering van de wachtlijst. Uit een studie van het Kenniscentrum voor Duurzaam Woonbeleid zou blijken dat er behoefte is aan 185.000 extra sociale huurwoningen. Op korte – of zelfs middellange – termijn is een inhaalbeweging om alle kandidaten een sociale woning te bezorgen onmogelijk. Mensen die uit de boot vallen voor een sociale huurwoning komen terecht op de privé-huurmarkt, waar de enige betaalbare woningen vaak woningen zijn zonder enig comfort. Bij een dergelijk nijpend tekort aan betaalbare en kwaliteitsvolle woningen in het algemeen, en sociale woningen in het bijzonder, is het onverantwoord om voorrang te verlenen aan pas geïmmigreerden zonder een permanente verblijfsvergunning, van wie de meerderheid overigens geacht wordt terug te keren naar het land van herkomst, na de verwerping van de asielaanvraag.

2° Bovendien leidt de grote concentratie van pas geïmmigreerde vreemdelingen en asielzoekers in de socialewoningcomplexen ook tot samenlevingsproblemen en overlast. Deze mensen zijn immers niet op de hoogte van onze waarden, normen en gewoonten en kennen onze taal niet of nauwelijks. Op een hoorzitting in de commissie voor Wonen over de sociale

mix, die eind 2002 plaatsvond, noemde een zaakvoerder van een Gentse socialehuisvestingsmaatschappij de massale huisvesting van asielzoekers in de steden, onder meer door de stedelijke huisvestingsmaatschappijen, “een tijdbom onder ons maatschappelijk systeem”. Bob Cools stelt in zijn bovenvermelde boek: “De vrees is groot dat bij een verdere geaccelereerde allochtone instroom, de samenleving in de reeds verzuurde complexen, buurten en wijken nog meer onder druk zal komen. Het is daarbij niet uitgesloten dat autochtone huurders in deze situatie steeds meer de sector van de sociale huisvesting zullen vermijden.”.

3° Ten slotte is de inschrijving van asielzoekers van buiten de gemeente op een wachtlijst voor een sociale woning ook strijdig met het federale spreidingsplan voor asielzoekers. Nochtans is dit momenteel een courante praktijk. In zijn antwoord op een schriftelijke vraag van Filip Dewinter over de aanwezigheid van asielzoekers in de sociale huisvesting (s.v. 10 van 10 september 2004) stelde de minister: “Eén Antwerpse huisvestingsmaatschappij deelde mee dat zij in het eerste semester van 2004 169 woongelegenheden heeft toegekend aan asielzoekers die op basis van het spreidingsplan niet aan Antwerpen toegewezen waren.”.

Filip DEWINTER

Jan PENRIS

Rob VERREYCKEN

Christian VEROUGSTRAETE

Erik TACK

Monique MOENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat:

- 1° de sociale huisvesting in de eerste plaats moet dienen om de minderbedeelden van ons eigen volk aan een degelijke en betaalbare woning te helpen;
- 2° 74.000 mensen op de wachtlijst staan voor een sociale woning;
- 3° de gettovorming in de sociale huisvesting in snel tempo toeneemt;
- 4° de te grote concentratie van pas geïmmigreerde vreemdelingen, met andere normen en waarden en andere gewoonten, vaak leidt tot samenlevingsproblemen en overlast;
- 5° asielzoekers om voormelde redenen niet thuishoren in de sociale huisvesting;

– vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° de rondzendbrief-Gabriels betreffende de inschrijving en toewijzing van sociale woningen aan kandidaat-politieke vluchtelingen en mensen zonder papieren, die socialehuisvestingsmaatschappijen verplicht asielzoekers te huisvesten, in te trekken;
- 2° wetgevende initiatieven te nemen om asielzoekers uit de sociale huisvesting te weren.

Filip DEWINTER

Jan PENRIS

Rob VERREYCKEN

Christian VEROUGSTRAETE

Erik TACK

Monique MOENS
